

Användarinstruktion PHASE-20

Varför ska skattningsskalan fyllas i?

PHASE-20 är en symtomskattningsskala som används för att på ett systematiskt sätt identifiera symtom som kan vara relaterade till läkemedel. Symtomskattningen är ett viktigt underlag för att ta ställning till läkemedelsbehandlingen.

Hur ska symtomskattningsskalan fyllas i?

Bakgrundsdata

Ansvarig sjuksköterska noterar:

- Patientens namn, personnummer.
- Boende, kontaktuppgift sjuksköterska (namn och telefonnummer).
- Om konfusionsperiod inträffat inom de senaste tre månaderna, samt trolig orsak om det hänt.
- Om fallolycka inträffat inom de senaste tre månaderna, samt trolig orsak om det hänt.
- Följande laborations- och mätvärden (samt datum för provtagningen/mätvärdet); längd, vikt, njurfunktion (fyll i det mätvärde som finns tillgängligt), blodtryck liggande/sittande (kryssa i om liggande eller sittande) och stående samt puls före uppresning, 1 minut, 3 minuter respektive 5 minuter efter uppresning. Om uppresning inte är möjlig noteras endast blodtryck liggande/sittande (kryssa i om liggande eller sittande) samt puls.
- Om patienten är uppegående, rullstolsburen eller sängbunden.
- Eventuella övriga kommentarer (exempelvis svårigheter att svälja tabletter hela, osäker inhalationsteknik, övriga hälsfaktorer och händelser av betydelse).

Symtomskattning

Om möjligt ska patienten delta i skattning av symtomen. Vårdpersonal som känner patienten väl, exempelvis undersköterska, bistår patienten med att fylla i symtomskattningen. Om patient och vårdpersonal uppfattar symtomförekomst olika så är det patientens uppfattning som ska registreras i symtomskattningsskalan. Vårdpersonalens uppfattning registreras under **kommentarer**. Om vårdtagaren inte själv kan redogöra för sina besvär, så bygger skattningen på vårdpersonalens iakttagelser. Symtomen som avses är **besvär** som patienten upplevt under **de senaste två veckorna**.

Använd symtomskattningen som en checklista. Fråga som Du tycker känns naturligt, exempelvis: ”Tycker du att du har några besvär med ....?” eller ”Brukar du ha problem med ....?”.

- Sätt ett kryss i det alternativ som bäst motsvarar besvärnivån (stora, måttliga, små eller inga besvär) för respektive symtom/symtomgrupp. Eventuella förtydliganden lämnas i **kommentarer**, alternativt under **övriga kommentarer**.

I vissa fall förekommer symtomgrupper, till exempel yr/ostadig/faller lätt. I dessa fall så finns det möjlighet att specificera om något av symtomen är extra framträdande (genom att stryka under de/det symtomen/et), eller saknas (genom att stryka över de/det symtomen/et). Exempel: symtomet ostadig är extra framträdande samt att symtomet yr saknas; ~~yr~~/ostadig/faller lätt.

Om det blir många ”stora besvär” är det bra om det går att reda ut vilka som upplevs störst. Om patienten upplever besvär som inte finns med i skattningsskalan, exempelvis smärta så noteras detta under **annat**.

Efter symtomskattningen

- Sätt ett kryss i det alternativ som bäst beskriver hur patienten har kunnat delta i bedömningen; helt, delvis eller inte alls.
- Notera datum då symtomskattningen genomförs samt notera kontaktuppgifter (namn och telefonnummer) för vårdpersonalen som bistått med att fylla i symtomskattningen.

PHASE-20 (PHArmacotherapeutical Symptom Evaluation, 20 frågor) är framtagen i samarbete mellan Läkeemedelskommittén i Landstinget i Uppsala län och FoU Äldre, Regionförbundet Uppsala län. (Hedström M, Lidström B, Hulter Åsberg K. (2009). PHASE-20: ett nytt instrument för skattning av möjliga läkemedelsrelaterade symtom hos äldre personer i äldreboende. *Nordic Journal of Nursing Research and Clinical Studies (Vård i Norden)*; 4:9-14). Efterfrågad bakgrundinformation har justerats för Region Skånes räkning